

DZIENNIK POLSKI

wychodzi 2 razy dziennie.

Ogłoszenia.

Za jeden wiersz petytowy albo jego miejsce 20 halercy
 Za jeden wiersz petytowy w rubryce *Nadesłane* 40 halercy
 Drobnie ogłoszenia po 3 halercy za słowo (najmniejsza
 ogłoszenia 30 halercy.
 Ogłoszenia o ślubach, zaręczynach i inne prywatne ko-
 munikaty po *Kronice* za jeden wiersz petytowy
 60 halercy.

Numer pojedynczy:

we Lwowie: na prowincji:
 poranny . . . . . 3 halercy   poranny . . . . . 6 halercy
 wieczorny . . . . . 3 halercy   wieczorny . . . . . 10 halercy

Przeznaczenia wynosi:

we Lwowie:
 wiesz (cała 2 kolumny) — za drukarską dostawę do domu
 dopłaca się 10 halercy;
 na prowincji:
 z jednorazową przesyłką: z dwurazową przesyłką:
 rocznie . . . . . 30 K — b   rocznie . . . . . 36 K — b
 kwartalnie . . . . . 7.50   kwartalnie . . . . . 9 — b
 miesięcznie . . . . . 2.50   miesięcznie . . . . . 3 — b
 W Niemczech miesięcznie 3 M. 50 fen
 W innych krajach miesięcznie 4 Fr

Główny Redaktor i wydawca:

Adres: „Dziennik Polski” — Lwów, plac Marjański 1. 2.
 Telegraf: Nr. 161.

Ziemia polska dla Polaków!

Lwów 10 października.

W toczącej się obecnie dyskusji na temat obrony wyznaczonego żywiołu polskiego we wschodniej części kraju, zbyt mało zwrócono uwagi na okoliczność, która niewątpliwie posiada pierwszorzędne dla nas znaczenie. Mówi się wprawdzie o tej sprawie od lat kilkunastu, ale, przyznajmy się, to, co się dla niej czyni, jest z jednej strony bardzo niedbałe, z drugiej zaś wprost szkodliwym, bo chybiającym celu.

Jest to sprawa parcelacji większych posiadłości ziemskich.

Zajmowano się nią w sejmie, powstała nawet specjalna organizacja parcelacyjna, która jest czynna od lat siedmiu, ale — powiemy otwarcie — byłoby lepiej, gdyby jej wcale nie było, jeżeli i nadal ma rozwinąć działalność taką, jak do tej pory! Pomijając fakt, że Bank parcelacyjny lwowski nie potrafił zorganizować akcji parcelacyjnej tak, iżby ona ogarnęła kraj cały i do pewnego stopnia przynajmniej tamowała emigrację ludu za ocean, — trudno pogodzić się z tem, że Bank ów parceluje majątki polskie w Galicji wschodniej z takim wynikiem, iż polską od wieków własność rozdziela pomiędzy Rusinów.

Na zachodzie lud polski, nawet zamożniejszy, opuszcza kraj dlatego, że brakuje mu ziemi pod stępnami. Zdawałoby się zatem, że pierwszym zadaniem ekonomizmu i społecznemu, rozwiązaniem tego problemu, powinno być skierowanie tego ruchu na wschód i utrzymanie tyłu sił w kraju. Niestety, tego ruchu nie rozbrzdąca; Bank parcelacyjny zgła nawet nie bierze go w rachubę swej działalności! Już więc z tego, ogólnie-ekonomicznego punktu widzenia, należałoby zwrócić uwagę na niedbawość sobie przez Bank parcelacyjny sprawę z zadaniem, jakie ma wobec społeczeństwa.

Ale w tej chwili ważniejszą jest jeszcze inna kwestja. Otóż, nie dla zaborców, bo o tych nie ma mowy, ale dla utrzymania się przy tem, co od wieków było nasze, mamy prawo i obowiązek domagać się, ażeby Bank parcelacyjny nie oddawał polskiej ziemi innemu, a wrogemu nam żywiołowi. Faktem jest, że nasza polska instytucja parcelacyjna, na gruntach, opuszczonych przez polskiego właściciela, z reguły osiedla chłopów ruskich, raz na zawsze wydziedzicając polskość z danej okolicy. Ma to ten skutek, iż stopniowo topnieją coraz więcej ogniska polskiego życia na wschodzie, a współdziałają w tej eksterminacyjnej robocie — sami Polacy!

Przed niedawnym czasem interpelowaliśmy w tej sprawie jednego z członków zarządu Banku parcelacyjnego i uzyskałszy odpowiedź, że Bank, jako taki, jest instytucją krajową, opartą o zalety od sejmku Bank krajowy, a tem samem nie może zajmować stanowiska — „stronniczości”!

Wyjaśnienie to wyszło znamienne i odśladanie racje raz jeszcze naszą ukochaną „tolerancję”, która „dla świętego spokoju” nie waha się nawet kolonizować polskich posterunków Rusinami. Ale jeżeli istotnie Bank musi (!) takie zajmować stanowisko, to my powiemy, że stanowisko to jest dla Polaków więcej groźne i wrogie, aniżeli cła bejszamczyzna Rusinów!

Jeżeli zechcą i kierawcy przez Polaków Bank, z powodu zaletności od Banku krajowego, nie może uwolnić się od szkodliwej dla nas roboty, to raczej niechaj nie istnieje. Władze się nam jednak, że i w tym wypadku jest wyjście. Już przed czterema laty w broszurce: „Kredyt parcelacyjny”, omawiając sprawę parcelacji, przesyłał jeden z postów naszych, p. H. Wielowiejski, projekt, ażeby Bank parcelacyjny oparł się o instytucję, niezawisłą od żadnych „względów dyplomatycznych” i myśli tę dzisiaj podnosimy nanow. Mamy Towarzystwo kredytowe ziemskie, które posiada wszelkie podstwy do takiego działania i uczyniło już pierwszy krok w tym kierunku przez inicjatywę sprawozdania polskich robotników do wschodnich powiatów. To właśnie Towarzystwo w pierwszej mierze jest obowiązane zwrócić uwagę na

kwestję parcelacji i, jako reprezentacja nawskróś polskich, a interesowanych sfer, podjąć i czynnie stwierdzić hasło, iż ziemia polska tylko — dla Polaków.

Budowle wodne i meljoracje.

Wydział kraj. uchwalil wstawić do preliminarza budżetu krajowego na r. 1903 na budowle wodne i meljoracje wydatków w sumie 1,736 875 kor. W roku 1902 wyosily wydatki na ten cel sumę 1,559 203 kor., zatem na r. 1903 preliminarzowano więcej o 177 672 k. Między innymi uchwalil wydział kraj. wstawić do preliminarza na r. 1903 ponad dotychczasowe wydatki:

1) na pobory dwóch starszych inżynierów meljoracyjnych, 1 inżyniera I kl., 1 inżyniera II kl. w myśl uchwały sejmowej z r. 1902 o powiększeniu personalu kraj. binra meljoracyjnego na 5 lecia urzędników, wreszcie na pobory 1 inżyniera komasacyjnego ze względu na saodziawane wejście w życie krajowych ustaw agrarnych. Cały wynikający stąd wydatek większy wyniesie kwotę 15 637 kor.

2) Na systematyczną regulację rzek karpackich, w myśl obowiązujących ustaw jak w r. b. kwote 462 568 kor.
 3. Na lokalne regulacje rzek niespławnych i pokrycie 40% dodatku kraju do kosztów opracowania generalnego projektu regulacji rzek, stanowiących wspólną sieć wodną z kanałami spławnymi, większy wydatek preliminarzowano o 93 687 k.

4. Na powiększenie funduszu pożyczkowego dla spółek wodnych, wstawił wydział krajowy do preliminarza II-gą ratę 100 000 k. w tej samej wysokości jak na r. 1902.
 5. Wstawiono dalej do preliminarza I-szą ratę 45% zasiłku krajowego na uzupełnienie obwałowania Wisły między Dunajem a Nowym Brniem w pow. Dąbrowskim 90 000 koron i 6. I ratę 50% zasiłku krajowego na zabudowanie debr w gminie Mikołajów nad Dniestrem 21 075 kor.

Ze sfer ruskich.

(Energja ks. metropolity. — Kłopoty narodnego komitetu. — Nowe ruskie pismo).

Ks. metropolita Szaptycki wziął się na dobre do sanacji stosunków, panujących w ruskim seminarjum duchownym.

Pierwszym, a bardzo ważnym krokiem była zmiana przełożonych, którzy pobliżnością swoją doprowadzili do tego, że seminarjum było widownią burzliwych scen i awantur, że klerycy zgrywali się w karty, jak w ostatniej szulerni, a zamiast przygotowywać się do docelowego stanu, uprawiali na szeroka skalę politykę i zapili się po knajpach.

Przy tegorocznych przyjęciach do seminarjum, nakazał ks. metropolita wszystkim kandydatom poddać się wstępnym egzaminom i dość znacznej liczbie odmówił patentów przyjęcia, przyjętym zaś zakazał surowo bawić się w politykę, pisywać do dzienników i zagroził im, że za najmniejsze wykroczenie przeciw regulaminowi domowemu będą z seminarjum wydalen.

Dotychczas było w zyczu, że metropolita wybierał 20—40 biedniejszych uczniów szkół średnich i akademickich i dawał im bezpłatny wikt w seminarjum.

Praktyka wykazała, że stykania się tych „osywłdów” z klerykami, nie wpływało na ich ostateczny korzystnie, dla tego też ks. metropolita widział się zmuszonym odmówić im tej pomocy i zakazać wstępu do seminarjum.

Ruski narodny komitet w Kłopcach. Z relacji, nadesłanych przez komitety powiatowe, okazuje się, że chłopci, którzy brali udział w tegorocznych strejkach, zostają w ogromnej nędzy, a nie otrzymawszy obywatelskich zapomóg, zaczynają się odgrażać i dużo upłynęło czasu, zanim agitatorzy ruscy, potrafili namówić ich do jakiegokolwiek politycznej akcji.

W kasie komitetu pustki, adwokat po

provincjach domagają się honorarium za obroby chłopów przy rozprawach, a datki nie napływają, chociaż *Dilo*, co kilka dni, w gorących słowach apeluje do patriotycznej kieszeni Rusinów.

W dodatku przybył narodnemu komitetowi wielki ciężar w osobie Michajła Petryckiego.

Pan ten, wielki polityk, wieczny kandydat na posła, był dotychczas zвычайnym agentem akwizycyjnym krakowskiego Towarzystwa ubezpieczeń i chociaż jadał i pił za polskie pieniądze, nie przeszkadzało mu to ujadąc wszędzie na Polaków. Dyrektor tego Towarzystwa wzywała go kilkakrotnie, aby nie bawił się w agitację, lecz pilnował swoich obowiązków, a gdy to nie poskutkowało, wywómila mu miejsce i wielki polityk znalazł się na lwowskim bruku bez grosza.

Uiał się więc do narodnego komitetu, a przedstawiając się jako ofiara polskiej nienawiści, wytargował od komitetu fundusze na założenie nowego pisma, które — jak już pisaliśmy — będzie wychodziło co tygodnia we Lwowie p. t. „Hajdamaki”, biorąc za swój tytuł, przydomek szanownego redaktora.

Ze pismo to nie oplaci się, to rzecz powszechnie wiadoma, ale co to szkodzi pozarywając bodaj kilkudziesięciu patryjotów na prenumeratę, a potem wydać kilka numerów i ogłosić, że dla braku poparcia gazeta przestaje wychodzić, zatrzymując nadesłaną prenumeratę w kieszeni?

Pomył niezły i godny „Hajdamaków”. Dr. Ochrymowicz, dotychczasowy redaktor *Dilo*, ustępuje z dniem 15 bm. i otwiera kancelarję adwokacką w Zaleszczykach.

O powodach, które skłoniły go do ustąpienia z redakcji, rozmawiać nie wolimy, faktem jednak jest, że panują tam niemożliwe stosunki, bo większa część współpracowników, to sami młodzi niedowarzeni „politycy” bez żadnego taktu i zastanowienia, alierować takimi ludźmi i hamować ich rewolucyjne zapędy nie należy chyba do przyjemności.

Korespondencja.

Paryż 4 października.

(Smierć Zoli. — W myśl wspomnienia. — Sztukmistrz Loti. — Atrakcje sezonu. — Z życia „Kolonji”).

Spisz-niewierzylbym się obowiązkowi korespondenta, gdybym nie zaczął od najważniejszego wypadku dnia — to jest od Zoli i jego bądż co bądź tragicznej śmierci. Wprawdzie nie mogę donieść wam nie więcej ponadto, co o tej sprawie telegrafy i telefony po całym rozniósł świecie, ale przecie wśród tego co było i czego nie było nie mogę pominąć jednej rzeczy, która sama się rzuca w oczy. Oto nekrologi w piśmiech o Zoli podtrzymują stanowczo samobójstwo powieściopisarza... *Gaulois*, *Matin* i inne dzienniki twierdzą, że samobójstwo było insecundum datego tak rzecznicy, by uratować samę ubezpieczeniową dla dwojga dzieci naturalnych Zoli i dla ich matki, z którą Zola utrzymywał od wielu lat bardzo bliskie stosunki. Prowadził dwa demy i to pochłaniało olbrzymie sumy. Dochody zaś kurczyły się, gdyż od czasu sprawy Dreyfusa we Francji przestano go czytać. Chętno na nim przekleństwo złego czynu. Jestto prawda niezbita, ale ukrywana dotąd starannie przez adberentów nie tyle kierunko jego, ile osoby Zoli. Mówi się tu o tem wiele, komentuje najrozmaiciej, ale ostatecznie nie ma takiego, ktoby dowiódł, że tak nie było. Być może, że nie długo potrwa ten sztuczny entuzjazm dla zmarłego pisarza; jak nie ma go już dla Dreyfusa. Na pogrzebie nikt się nim nie zajmował, nie robiono mu owacy, choć wiadano, że jest na pogrzebie... Pogadają jeszcze z parę dni i przejdą nad tem do porządku dziennego, tem więcej, że umysły absorbują teraz wysięgi jesiennie no i teatr, największa chyba atrakcja Paryżan.

Co się tyczy teatru, to jeszcze nie ogłaszają nowości sezonu. Z opery już natomiast reklamują „Krola Lea-a” szekspirowskiego w przetóbcę (?) Loti'ego. Wtedy — pisie Loti — sztuka

ka pociągnie publiczność przez samą — ciekawość!... Wogóle losy Szekspira we Francji są zaiste osobliwe. Pojawia się on w „przeróbkach modern” i liczy na powodzenie przez — ciekawość!...

Zanim ta nowa „great attraction” urzy światło kinkietów, na razie parę teatrów bulwarowych otworzy swe podwoje, wystawiając na początek wszelakie bezbarwne marnoty i odgrzebaną sztukę dawną przed publicznością nie liczną i zbyt mało „select”, by mogła dostarczyć elementów na stworzenie eleganckiej sali dnia premiery. Bo poza szczupłą garstką sportsmenów, którzy raczyli już zawitać do stolicy, ogół wybrańców fortuny, stanowiących „*loul Paris*”, przebywa obecnie w swych zamkach, po odbyciu sezonu kuracyjnego w jakichś wodach, lub spędzając kilku tygodni na modnej „*plage*”. Tak chce moda, dla której i przez którą wszelaki „*swob*” istnieje, żyje i oddycha. Dzięki temu, miesiąc jeszcze niemal upłynie, nim teatry zechcą nam pokazać coś ciekawego i wychodzącego z miary przeciętności.

Od teatru do literatury niedaleko. Na wystawach księgarskich widać już masę nowości, choć ich jeszcze nikt nie kupuje, z przyczyn tych samych, dla których teatry świecą pustką, tj. z braku publiczności. Są tam i Kraszewski i Jeske Chelidski; ma się też i „*Faron*” Prusa okazany w tłumaczeniu Kozakiewicza.

Nasza Polonia zapowiada się dopiero; na razie honor domu czyni tylko nasze „*Tow. artystyczne-literackie*”, na którego czele stoją ludzie ruchliwi, doświadczeni i rozumiejący dobrze to zadanie Towarzystwa, jak np. Gesztowt, Trojanowski, Kozakiewicz i Strzembasz. Mocstwo osób z kolonji i świeżo przybyłych do Paryża stawia obecnie właśnie kandydaturę na członków Towarzystwa; to znaczy, że jego znaczenie zrozumiano i oceniono powszechnie.

Ruch na sezon zimowy zapowiada się tedy doskonale, co tem więcej nas cieszy, że wobec sympatyj rosyjskich, czem raz więcej w swoich kółkach jesteśmy żyć zmuszeni.

Nakoniec jeszcze słów parę o wystawach. Jest ich dwie: wystawa mebli i gobelinów „*Salon du Mobilier*”. Jest ona urządzona przepysznie i ściągła tłumy publiczności. Druga pod nazwą *Arts et metiers feminins*, to szopka poprostu. Okazów nie ma, katalogu nie ma, żadnych napisów, śmietnik zupełnie bez wartościowych grabów i rupieci. Jest to bezcelna eksploatacja nieświadomości ludzkiej, bo ludziska idą, placą, a potem kłóją i złorzeczą. No! ale blaga tak tu na wszystkich polach i prasy i polityki zapanowała, że i temu dziwić się nie można.

Nowa ustawa szkolna w Anglii.

Telegram doniósł nam wczoraj, iż w Birminghamie przemawiał onegdaj przed wyborcami minister dla kolonji Chamberlaine i polemizując z liberalami, odparł czynione przez nich zarzuty nowej ustawie szkolnej. Minister zakończył mowę swą oświadczeniem, że gdyby nowa ustawa szkolna została odrzucona, gabinet poda się do dymisji. Z oświadczenia tego wynika, iż gabinet angielski przywiązuje wielką wagę do projektu ustawy szkolnej, wypracowanego przez Balfoura. W istocie też sprawa ta zajmuje gorąco całą Anglię. Projekt Balfoura pod wieloma względami oddaje szkołę angielską pod wpływ kościoła anglikańskiego. Występuje przeciwko temu projektowi nie tylko liberalna opozycja, lecz także część unijnistów i naturalna ludność katolicka. Projekt ustawy szkolnej przyczynił się do rozdwojenia w stronniectwie unijnistycznym. Minister oświaty, lord Londonderry, należy do przeciwników projektu i nalega na Balfoura, aby go cofnął. Balfour upiera się przy przeprowadzeniu ustawy, a w mowie, jaką wypowiedział w Edynburgu, bronił jej z zapalem i zastrzegł się przeciwko oskarżeniom, jakoby chciał wychowanu nadać charakter kościelny. Bill, zdaniem Balfoura, ma na celu jedynie przeprowadzenie jednolitej organizacji szkolnej przy nadzorem pewnych wybranych korporacji. Jest rzeczą wątpliwą, czy Balfour zdola dla projektu

znaleść większość w izbie gmin, co według onegdajszego oświadczenia Chamberlaine, będzie się równało ustąpieniu gabinetu.

Handel „żywym towarem.”

W Frankfurcie nad Menem zebrał się komitet niemiecki dla zwalczania handlu dziećmi, aby przygotować materjały i wnioski, które zostały przedstawione na obradującym tam równocześnie kongresie międzynarodowym.

Trzeba Niemcom przyznać, że zajmują się tą sprawą bardzo energicznie i nie bez pożytku, ale też nie bez szczególnego powodu. Główna droga tego handlu wiedzie przez Niemcy. Berlin i miasta portowe, a zwłaszcza Hamburg, są centralnymi stacjami, do których tajni agenci sprowadzają swe ofiary z całej wschodniej Europy, aby następnie dziewczęta, zwabione obietnicą wielkiego zarobku, dobrego stanowiska itp., wywozić do krajów zamorskich, zwłaszcza do Ameryki południowej, Afryki południowej i Australji. Ponieważ zaś i w samych Niemczech znajduje się dużo naiwnych, które idą na lep podstępnych obiecanek, a największe liczby ofiar dostarczają kraje wschodnie, wreszcie zaś sam Berlin, a bodaj w większym jeszcze stopniu Hamburg, zatrzymują w swoich murach znaczną część dziewcząt, skuszonych obietnicami i wyrzuceniów następnie na bruk, bez znajomości stosunków i środków utrzymania, przeto w Niemczech koncentruje się mniej więcej cała połowa tego handlu i są one niejako magazynem „żywego towaru.” Tam więc i najłatwiej zebrać dane, dotyczące tego niegodnego procederu i można by najskuteczniej wystąpić przeciw temu handlowi, urągającemu wszelkim pojęciom o godności ludzkiej.

Jeżeli jednak akcja ta nie ma być tylko dorywczą i zapobiegawczą w pojedynczych wypadkach, lecz doprowadzić do zupełnego zwalczania lub przynajmniej znacznego ograniczenia haniebnego wyzysku, musi ona być podjęta równocześnie we wszystkich krajach, i musi istnieć stały związek między osiłowaniami państw pojedynczych, zarówno tych, które dostarczają ofiar, jak tych, przez które idą drogi handlu i tych wreszcie, do których h bywają wywożone dziewczęta. Do tego celu, zjednoczenia wszystkich usiłowani i wzajemnego popierania się w akcji zapobiegawczej, zmierzają kongresy międzynarodowe, które z udziałem przedstawicieli rządów odbywają się rokrocznie w rozmaitych więknych miastach Europy.

Oczywiście działalność tych kongresów jest bardzo ograniczona. Mogą one tylko zwracać uwagę na konieczność stanowczego wystąpienia przeciw handlowi żywym towarem, zbierać dane i wskazywać sposoby walki, ale nie posiadają władzy wykonawczej i nie mogą dla tego przeprowadzić pożądanej akcji z dostatecznym naciskiem. Dotychczasowym wynikiem ich działalności jest, że władze niektórych krajów zainteresowały się żywo tą sprawą, zważając baczniej na osoby podejrzane o trudnienie się tym handlem, niekiedy zdołają wyrwać ofiarę z rąk agentów i pociągnąć handlarzy do odpowiedzialności. Wobec braku prawodawstwa, któreby było zastosowane wprost do tego nowo go rodzaju niewolnictwa, niezwazsze jednak i niewszędzie winowajców spętka zasłużona kara i niema czynnika, któryby odstrzązał w sposób skuteczny od trudnienia się tym niegodziwym procederem.

Nie ulega wątpliwości, że przy dobrych chęciach i szczerem zajęciu się tą sprawą, można by naprawić znacznie stosunki i ograniczyć do minimum handel żywym towarem. Ale wtedy inicjatywa nie powinna pozostawać jał dotąd, w rękach osób prywatnych, lecz wychodzić od władz powołanych i szczególnie interesowanych. Tak np. bardzo staranna i surowa kontrola nad agentami, uwijającymi się wśród ludu i wzajemnie powiadomianie się władz policyjnych o ich działalności, mogłyby przyczynić się bardzo do zmniejszenia liczby ofiar.

Rzecz oczywista, że najwięcej pod tym względem można zrobić w tych krajach, które dostarczają największej liczby dziewcząt do za-

MARJA RODZIEWICZÓWNA.

Wrzos

POWIEŚĆ.

— Wszystko, co tatusz chce! — uśmiechnęła się, objęła go za szyję, ucałowała. — Dziękuje za grosze, bardzo w porę przyszly, bo siedzę w długach.
 — Pewnie u Salomona Pipermenta, na lichwie.
 — Tak źle jeszcze nie, honorowy dług u meza.
 — Ja żonie daję, a nie pożyczam!
 — Widać, podziękuj i jemu. Twoje drapięchrusty będą rychło rentę miały. A ty, Jędrak, nie chcesz herbaty?
 — Herbaty? — powtórzył, budząc się z chwilowej zadumy Andrzej — nie, herbaty nie chce.
 Myślę o tych ludziach, co tu dziś byli, śmieli się, dysputowali, bawili! Czy też który był szczyry?
 — Był z pewnością jeden. Doktor Downar.
 — Dlategoś go sobie wybrała do kolacji.
 — Tak. To moja flamma jedyna, prawdziwa, o którą właśnie nikt mnie nie posiadzi.
 — Masz słabość do doktorów widocznie!

Zmarszczyła na sekundę brwi i nie nie odpowiedziała, zwróciła się do tescia.
 — Tatusz jutro użyje mego towarzystwa, dziś znykam, czeka mnie jeszcze po tej bitwie obrachunek potluczonego szkła i porcelany, kwestja intendentury. Dobranoc!
 Pocałowała go i wyszła do jadalni.
 — Dzięki Bogu — wygraliśmy! — rzekł cicho prezes do syna. Uspokoiła się i zostanie. W jakim ja strachu byłem wczoraj, wyglądała cicha i słodka, ale to cicha woda. Byłem pewny, że wszystko przepadnie, że wyjedzie. Zlituj się, oszczędzaj ją!
 Andrzej milczał.
 — Jabył bez niej żyć nie potrafił. A, żebyś wiedział, jak pomimo wszystko, zazdroszczą jej nam!
 — No, mnie nie mają czego, ani ja sam tak bardzo mym losem nie zachwycać się. Ano, mniejsza. Potrzebuję spokoju i dlatego ustępuję. Dobranoc ojcu!
 A tymczasem goście nakarmieni i zabawieni, wracali do domu i streszczali wrażenia wieczoru.
 — Budujący wpływ ma Downar na Sanicką — mówiła Markhamowa do drzemiącego w karcie meza. Tę podobne oboje należą do kilku tego manjaka Twardowskiego, co zakłada falanstery na Kaukazie, i ona wcale prawie nie ucieszcza na nasze sesje, a polecone tej rodzinie ubogiego dotąd nie były u polcewiz. A kto ją

wie, może i sama nie bywa? Co człowiek znosić musi dla miłości bliźniego. Murzę ja oszczędzać, bo zupełnie zadowolona przesa. Zaczepię ją, to stary zamknięć kasę dla nas.
 — Jaka on wynalazł gdańską szafę! — zamruczał sennie Markham.
 — Suknia Sanickiej pewnie kosztowała paręset rubli! — mówiła zawistnie Mania Wolska.
 — A co jej to szkodzi? Za swoje nie kupiła. Takie nędzarki, jak złapia bogatego meza, tracą i marają tysiące, jak plawy.
 — Zresztą musi się ładnie ubrać do Radlicza. A ten Andrzej ślepy, głupi, bezczeststwo takie toleruje we własnym domu.
 — No, i Radlicz skoczony szubrawieć.
 — Andrzej z nim hula, on nie cierpi tej klepy — rad, że jej nie potrzebuje pilnować. To plótki o tym pojedynku. Celina wróciła, tylko zmieniała mieszkanie, bo prezes tego wymagał.
 — Kazia zeszkapiała! — mówiono w kompanji Dąbskiej. No, i Radlicz ją neglectuje już.
 — Ona nigdy furory nie zrobi. Nikła jest, bez życia. Za parę lat świeżość straci i będzie kompletnie bez uroku i wdzięku.
 — Ta dużo w życiu nie użyje. Nie ma temperamentu, nie będzie się podobać.
 — No, jakos stary pospędzał do kupy swą trzódkę, Andrzej był wyjątkowo uprzejmy, ciekawym, czy długo z nim będzie spokój! — mówił Feliks Sanicki do żony.

— Wątpliwe, ona dla ni go za poważna i delikatna. Za młoda! Żeby mieli dziecko! — odparła pani.
 — Wymienite były te kapary. Nie wiesz? kupne? — pytał Dąbrowski, człapiąc pieszczotliwie na Chmielę.
 — Nie miałam czasu spytać Kazii! Pewnie kupne. Ale majonez u nas lepszy! Bazynty trochę wysuszyli! I terty nie apetyczne! Zresztą, udało się. Ale ja zawsze jedno powiem, ona zawiśle rachuje na służbę, lekceważy i ryzykuje. Uda się sto razy, a potem, może być nieszczęście. Dobrze, że oni bogaci, ale ona powinna bardziej serjo traktować swe obowiązki. Kiedyś pozaluje.
 — Ten galgan w niej się zakocha! Jest na tej drodze, a ona mu wszystko wybaczy, daruje. O naturo, co stworzyła kobietę, ileś na to zużyła skrawków kwiatów, gwiazd i piasku! A coś nam kazala to kochać, ileś nam w lby nakładła cięłego mózgu! Kopałbym cię i plunął, żebyś nie siedziała we mnie! — monologował Radlicz, wyglądając, w której knajpie jeszcze się świeci.
 Downar był już u siebie samowładza ym władcą mieszkania, ten jeden nie krytykował, ani myślał o rauce! Zapalił lampę w salonie, otworzył fortepian, usmiechnął się sam do siebie i począł przebieierać jedną ręką po klawiszach, potem zaśpiewał:
 „Lietuwninka mes esam gimę”, jakby był

na Smolej. Mścił w ten sposób dołę Jagielly i Bndrysów!
 Karnawał był tego roku krótki, więc niewzwykle ożywiony, zima zaś była niezwykle ostra, więc węgiel zdrozał. Gazety pełne były sprawozdań z balów i nawcływów o wsparciu, więc tańczono i flirtowano na dobroczynność, ra prztytki, na chcrony.
 Balowały sfery najwyższe i najniższe, ruch był w mieście olbrzymi, a wieczorem nie było prawie kamienicy, w którejby nie tańczono.
 Pewnego dnia po południu, Kazia zjawila się w poczekalni u Downara i przerażona tłumem pacjentów, chciała się cofnąć, ale ją lokaj zatrzymał.
 — Pani raczy przejść do gabinetu. Pan profesor zaraz wyjdzie. Zamelduje, skoro ten numer się nielwii.
 — Dobrze, bo mam pilny interes.
 Nie czekała długo.
 — Proszę wybaczyć, profesorze, moje nactretwo, ale tylko parę słów...
 — A niech i godnąę. Olsapnę i ja.
 — Pani nie ma?
 — I i dawno wróciła, jeszcze przed Nowym Rokiem. Jak te przekięte gazety roztrząbił mój dar na szpital, zaraz wróciła, jak mówi, resztę ratować!
 (Ciąg dalszy nastąpi).

stolowa bielizna, chifony i pościel, polacają najtaniej następcy
 barchany białe i kolorowe, Antoniego Gudiensa K. Mieszkowski i A. Sołtys
 fanelki francuskie, oraz wyroby trykolowe 969
 we Lwowie, plac Marjański 1. 4. (Hotel Europejski).

granicznych i zamorskich domów rozpusty, jak np. w Galicji. A bardzo czynny i stanowczy udział w tych rozprawach w staraniach o zwalczanie handlu żywym towarem przyniosły i tę niepodległą korzystać, że doprowadziły do sprostonowania zupełnie fałszywych i uchybiających powadze społeczeństwa zapatrzywań na charakter tego handlu zagranicą, zwłaszcza w Anglii i Ameryce, gdzie agenci, kupcy i dzierżawcy, uchodzą za Polaków. A przecież waroby kiedyś wyjaśniły, że społeczeństwo polskie nie ma nie wspólnego z tymi ludźmi i nie może brać odpowiedzialności za ich wstępną procedurę, bo potępia go tak samo, jak potępiają go wszyscy ludzie uczciwi na całej kuli ziemskiej.

KRONIKA.

Przy zebraniach publicznych, zabawach towarzyskich i wszelkich uroczystościach pamiętajmy o ofiarach na budowę kościołów w wschodniej Galicji i na Towarzystwo Szkoły ludowej.

Lwów 11 sierpnia

Stan powietrza. Godzina 12 w południe: Ciepota + 8° R. Deszcz.

Dziękuję lwowskiemu. Niedziela 12 października. „Panorama Reclawicka”, na placu powystawowym. Od godziny 9 rano aż do zmierzchu.

W „Gwieździe”: Przedstawienie amatorskie: „Gwieźda Syberji”, dramat. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Filarmonia lwowska: Koncert. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Teatr ludowy: „Matka Polka”, sztuka. Początek o godzinie 3 1/2 popołudniu.

„Pani majstrowa z Chorążczyz”, komedia. Początek o godzinie 7 wieczorem.

Teatr miejski: „Dramat Kaliny”. Początek o godzinie 3 1/2 popołudniu.

„Świat na opak”, operetka. Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

Kalendarz Niedziela (12): Maksymiliana — Grzmisława. — (29): Kyrjaka. Wśród słońca o godzinie 6 minut 21. zachód o godzinie 5 minut 10.

Wiadomości djecejalne. Archidieceja lwowska obrz. Ie Konkurs pro obitandis beneficiis złożyli: Zygmunt Bielski, ks. Antoni Szaryński, ks. Tadeusz Sorny, ks. Władysław Wolanicki.

Dieceja przemyska ob. I. c. Zamianowany administratorem w Kańczuzce ks. Karol Materna, dirigens w Górnem.

Konkurs na probostwo w Kańczuzce rozpiano z terminem do 31 października i b.

Przeniesieni: ks. Emil Sworzeński z Kańczuzgi do Górna, ks. Jan Szczerbiński z Koenigsau do Jasiosowa, ks. Stefan Wawro zamianowany ekspoztem w Koenigsau.

Mianowanie. Dyrektorem lwowskiej reprezentacji Towarzystwa wzajemnych ubezpieczeń w Krakowie w miejsce s. p. Edwarda Marynowskiego, został zamianowany p. Włodzimierz Malczewski, właściciel dóbr Wisłoboki.

Ślub p. Ludwika Hellera z p. Ireną Bohusówną, odbył się dziś o godzinie 11 rano w kościele katedralnym. Tak obrzyliśmy słudów publiczności, które zaległy całą świątynię i większą część placu przed katedrą, nie wdziałymy przy obrzędach ślubnych już oddawa. Na chórze zajęli miejsce część orkiestry Filarmonji i chór teatralny pod kierownictwem p. Pasławskiego, który swemu byłemu dyrektorowi zaśpiewał „Veni Creator”.

Ceremonie ślubne odprawił przy głównym ołtarzu ks. Scherf, który odebrałszy od nowożeńców przysięgę, udzielił im błogosławieństwa. Długim szeregiem zjechały powozy przed gmach Filarmonji, gdzie goście powitali orkiestrą dziesiątkami marsza weselnego z Lohengrina. Deputacja służy Filarmonji, wzięła młodej parze dwa wspaniałe bukiety, poczem cały orszak weselny, który składał się wyłącznie z rodziny młodej pary, zasiadł w mieszkaniu p. Hellera do stołu. Do setek tyceń, które odbiera ją dół państwo Hellerowie, łączymy i nasze „Szczęść Boże!”

Promocja. P. Marjan Janelli, rodem z Rożniewa, otrzymał na lwowskiej wszechniży stopień doktora praw.

Nowy decent wszechniży lwowskiej. Kolegium profesorów wydziału prawa lwowskiej wszechniży uchwalił wczoraj przedstawić ministerstwu oświaty do zatwierdzenia docenturę dra Józefa Buzka, koncepcy ministerstwa, który habilitował się, jako decent statystyki i objmie wytył dyo po obecnym wicemarszałku krajowym drze T. Pilacie. Jednocześnie powierzono p. Buzkowi suplementary prawa administracyjnego i nauki administracji na półrocze zimowe.

Nowa lista sędziów przysięgłych. Przewidyjmy magistratu ułożył listę sędziów przysięgłych na rok 1903. Obejmuje ona około 3000 osób. Od wtorku, dnia 14 bm., do środy, 22 bm., będą mogli interesowani przejrzeć ją w gabinetach urzędowych w burze przysięgłych i wnosić w tym terminie ewentualne reklamacje. Po upływie tego okresu, reklamacje nie będą uwzględnione.

Miejska komisja elektryczna odjechała wczoraj posiedzenie pod przewodnictwem prezesa dra Malachowskiego. Między innymi obradowano nad sprawą zbierogę tramwaju konnego o wejście w spółkę z gminą, dla wykonywania przedsiębiorstwa tramwaju konnego. Na wniosek p. Makusa, poparty wydatnie przez pp. Golęba i Hudca, komisja uchwaliła przejść do porządku dziennego nad tą sprawą, albowiem wszelkie warunki, jakie stawia dyrekcja tramwaju konnego, nawet te, które mają pokryć wielkie niebezpieczeństwa, są bezwarunkowo dla gminy niekorzystne i zgodzić się na nie nie sposób. Sprawa dla tramwaju elektrycznego do głównego dworca kolejowego, dzięki zabiegom prezesa dra Malachowskiego i życzliwemu stanowisku rady dworu Wierzbickiego, będzie niebawem należała uregulowaną z korzyścią dla gminy. Komisja elektryczna omawiała także sprawę nowych linii tramwajowych i postanowiła pracować w tym kierunku rozpoczęcie poczynienia stanowczych kroków do wybudowania tramwaju do reżni miejskiej na Gabjówce. Koncepcje na roboty przedwstępne gmina już posiada wnet więc wdroży kroki o koncepcję na samą budowę tej linii, która będzie służyła w przedłużeniu linii stryjskiej od kawiarni Wiedeńskiej, w kierunku Wałów hetmańskich pod teatr; tam tor będzie przerwany, aby nie krzyżował się z torem kolei konnej; po drugiej stronie tego toru będą czekały wozy elek-

trycznego tramwaju, które zabiorą gości, przybywających ze stryjskiego i zawiozą w kierunku reżni. Nieporządki na postach. Od jednego z naszych abonentów z prowincji otrzymujemy pismo ze skargą, że ile razy sprowadzą jakie owoco, zawsze paczki lub kosze są otwarte, a owoców około pół kilograma brakuje. Jestto zarzut bardzo ciężki i dyrekcja postów winna wydać bardzo surowe upomnienie, aby tego rodzaju nadużycia się absolutnie nie działy. Nawissem dodamy, że skargi, jak powyższa nie są unikatem, że gina próbki, korespondentki z widokami, a przedwzyszkim gazet. Cystelnicy zasypują nas formalnie reklamacjami, a zażalenia z naszej strony o tyle odnoszą skutek, że po paru miesiącach otrzymujemy z dyrekcji referat, broniący stereotypowo: „po przeprowadzeniu dochodzeniu skonstatowano, że nie ponosi winy urząd pocztowy w X. X.”

„Niech się śmieją zdrowi”. Dyrekcja drukarni Związkowej podła przed laty, po wybudowaniu nowego gmachu przy ulicy Lindego, prośbę do magistratu, aby ze względu na to, iż tylko po jednej stronie ulicy jest trotuar, ułożono przez ulicę t. zw. przechodnik, i aby ludzie mający do drukarni interes, nie potrzebowali brnąć w błocie. Na prośbę tę otrzymała dyrekcja drukarni Związkowej w dniu 13 stycznia 1898 r., do l. mag. 95 623 IX. 1897, odpowiedź, że urządzenie przechodnika nastąpi w miarę uznania reprezentacji miejskiej. Dyrekcja drukarni czekała spokojnie i cierpliwie dwa lata. Tymczasem znacznie później wybudował, czy przebudował na tej samej ulicy jeden z radnych dwie kamienice i magistrat urządził mu też niezwłocznie nie jeden, ale dwa przechodniki. Widząc to nierównomierne traktowanie obywateli, udał się dyrektor drukarni Związkowej do urzędu budowniczego miejskiego z zażaleniem, że do tej pory nie uznano potrzeby dania tam przechodnika, gdzie przez dziesiątka lat interesowani chodzą i w razie słoty brną w błocie dla braku przejścia. Na uwagę, że ludzie się śmieją, iż przez lat tyle nie można wytarogować kilkudziesięciu kostek na przechodnik, otrzymał dyrektor drukarni miarową odpowiedź od dyrektora miejskiego budownictwa p. Hochberga: „A niech się śmieją zdrowi, co to panu szkodzi? Wywonne!..”

Złodzieje wojują nożami. Dozorca domu pod 51 przy ul. Kazimierzowskiej, Jan Danyuk zauważył dziś rano kręcących się po sieni tej kamienicy trzech podejrzanych wyglądających ludzi. Byli to Antoni Pasieka, Antoni Borlun i Józef Ślimowski. Przypuszczając, że są to złodzieje, przytrzymał jednego z nich, a wtedy Borlun podał nóż Pasiece, który nim zał stróżowi cios w pierś. Na szczęście, nóż nie zdołał przebić grubej watówki, jaka stróż miał na sobie. W tej chwili, przybiegli stróżowi na pomoc znajomy jego, Jan Bawrej i usiłował wydrzeć nóż z ręki Pasieki. Nie udało mu się to jednak, Pasieka bowiem i tego pchnął nożem i zranił go ciężko pod pachą. Po tem, wszyscy trzej złodzieje uciekli.

Ślad zbrodni. Donoszą z Przemysła, że onegdaj robotnicy zajęci naprawianiem podłogi w restauracji Wisznera na placu „na Bramie”, natrafili na cały kościotrup, który zdanie znawców, spoczywał tam około lat 30. Znalezione kościotrupa w tym miejscu pod podłogą, nasuwa przypuszczenie, że zostało przed 30 laty popołenione morderstwo a zwłoki tam ukryto.

Zakazana sztuka. Starosta stanisławowski zakazał odegrania sztuki Maskoffa „Car jedzie”, która miała być daną w teatrze tamtejszym na uroczystym obchodzie ku czci śp. Maurycego Gosławskiego Komitet obchodu odcisnął się wobec tego telegramem do namiestnika z przedstawieniem, że tendencja sztuki nie jest antypaństwowa; a jeżeli ją zakazano w Krakowie to było to wtedy, gdy wypadki wrześniowe podniosły umysł.

Nowy strejk. W powiecie rawskim, gdzie podczas zimy panował zupełny spokój, powiodło się borytelom podburzyć teraz dopiero chłopów ruskich w jednym z siól obok Niemierowa. Mianowicie wybuchł strejk w Radzulinie, własności dra Leszka Majewskiego. Chłopi odmówili pracy przy kopaniu kartofli. Właściciel sprowadził wprawdzie kartoflarki, ale użyć ich nie może, albowiem nie ma robotników do zbierania wykopanych kartofli. Lud okoliczny, wobec groźnej postawy Radzulin, obawia się iść na robotę. Spokój dotychczas nie został zakłócony.

Nieproszony opiekun. Odnosnie do notatki pod powyższym tytułem, powtórzony przez nas za „Halycaninem w Nr 468 „Dziennik”, znajdujemy w tym „Halycaninie” wyjaśnienie, nadesłane przez p. Komara. P. Komar twierdzi, że wprawdzie nie znał osobie pani Sz., leczając się w Rymanowie, ale zajął się urządzeniem wieczoru na jej dochód. Ho prosły go o to panie ruskie, które opiekowały się panią Sz. Dochód z koncertu przysłał 34 zł 65 ct, a wydatki o 3 zł więcej, który to niedobór pokrył p. Komar z własnej kieszeni. Z tego też powodu pani Sz. nie otrzymała żadnej z pomocy z tej humanitarnej akcji.

Agitacja postępuje. Z Krakowa donoszą, że tamtejsza młodzież żydowska zamierza, za przykładem lwowskiej, zwołać wiec i poczynić odpowiednie kroki u władz uniwersyteckich, aby w wykazach statystycznych uwzględniali narodowość żydowską, obok polskiej i ruskiej.

Akcja wyborcza na Śląsku. Centralne komitety wyborcze, polski i czeski na Śląsku, z powodu nadchodzących wyborów posłów do sejmiku śląskiego, postawili wspólnie następujących kandydatów: dla okręgu Cieszyn Frysztat Jabłonków: ks. Ignacy Świeży i Jerzy Gencjański; dla okręgu Bielsko-Skożów Strumięni: dr. Jan Michejda; dla okręgu Frydek Bogumin: Wacław Hruby; dla okręgu Opatów-Bilowisko: Piotr Foltys i dr. Franciszek Strali.

Księgarnia Prochaska w Cieszynie przechodzi z Nowym Rokiem na własność pomocników tej firmy pp. Meyera i Raszki.

Proces o obrzęb hakatystów. Prezes związku hakatystów p. Tiedemann, radca sprawiedliwości p. Wagner i p. Raschdan, wytoczyli proces o obrzęb profesorowi Delbrückowi. Chodzi o wyrażenie prof. Delbrücka w jednym z ostatnich artykułów, zwracających się przeciwko polityce rządu względem Polaków. Rozsądny Niemiec niewygodnie teraz we własnym społeczeństwie.

Wysokie honorarium. Prof. Adolf Lorenz i asystent jego, dr. Fritz Mueller, z Wiednia zostali wezwani do Chicago przez właściciela olbrzymich reżni i fabryki konserw mięsnych, Armoura, dla dokonania u jego córki operacji ortopedycznej. Prof. Lorenz otrzyma za to 100.000, a jego asystent 40.000 koron.

Śór o „Boże wspieraj”. Organ węgierskiej partji niezawisłości „Közvetlen Magyar Ország” zamieszcza w numer wczorajszym wiadomość o dwu nowych sferach o hymn cesarski, z których jedna ma być poruszoną w parlamentcie. Zdarzyła się ona jeszcze przed miesiącem w czasie otwarcia wystawy

rolniczej w Preszburgu, ter dopiero jednak o niej się dowiedziano. Według programu urzędowego miał być protektor wystawy arcyksiążę Fryderyk powitany hymnem cesarskim, który miało odpowiadać jedno z towarzyszy. Komitet nie chciał do tego zrazu dopuścić; kiedy się jednak kierownik kapeli na wyrażony rozkaz odwołał i wyraził wątpliwość, czy w razie wyrzucenia hymnu do programu, arcyksiążę się w ogóle pojawi, przyzwolono dopiero na odpowiadanie. Także według programu mającego się odbyć w niedzielę święta króla Macieja, miał być arcyksiążę Józef przywitany hymnem cesarskim. Gdy jednak kilku z posłów należących do partji niezawisłości, zagroziło, że będą się ukazywać, uważał magistrat Klauseburga za rozstrójniejsze i zupełnie zrezygnował ze współdziałania muzyki wojskowej.

Wypowiedzenie traktatów. Wiedeńska Korespondencja Powszechna, a za nią „Warszawski Dziennik” zaprzeczają pogłoskom, jakoby rząd rosyjski miał zamiar wypowiedzenia w końcu r. b. traktatu handlowego z Niemcami. Rząd rosyjski wygotał, co prawda, już znacznie wyższą od obecnej taryfę celną, lecz nie powiolił dotąd co do swojego zachowania się w sprawie odnowienia traktatów handlowych żadnych uchwalił. Jeżeli wypowiedzenie nastąpi, to rozciągnięto się ono na wszystkie traktaty handlowe, nie tylko z Niemcami. Do zajęcia obecnego stanowiska właśnie tył o wobec Niemiec niema żadnych poważnych przyczyn, ponieważ z obu stron widocznie jest dążenie do porozumienia ekonomicznego, co dwukrotnie — raz przez zakomunikowanie rządowi niemieckiemu w Berlinie nowej taryfy celnej rosyjskiej, a drugi przez wizytę rewelską — zostało zaznaczone.

Socjalizm w Księstwie nie miał dotąd podanego gruntu. Zany ten fakt potwierdza socjalistyczna wrocławska „Volkswocht”. W numerze 231 pisze, że w Poznaniu socjalno-demokratyczna partja patrzy na mniej podziwające objawy, a tem więcej na smutne nadzieje. Żał się „Volkswocht”, że narodowe przeciwieństwo wszystko opanowuje. Poznańskie ma 15 okręgów wyborczych. W roku 1893 w siedmiu okręgach ani jednego głosu socjalistycznego nie oddano. W sześciu innych okręgach liczba głosów, która wynosiła tylko paręset, stała się zmniejsza. Tylko w powiecie bydgoskim, który w większej połowie jest niemieckim, podnosi się powoli liczba głosów socjalistycznych, a oprócz tego w powiatach inowrocławskim i mogilnickim doszła w r. 1898 do 553, ponieważ niemieccy fabrykanci sprowadzili robotników. To wiadoma rzecz, że śladami germanizacji idzie protestantyzm, a potem socjalizm.

Wypadek ministrów. Francuski minister marynarki Pelltan i kolega jego od sprawiedliwości Vale przejeżdżając onegdaj łódką po rzece Marnie w majątku Valgo, przewrócili się i wpadli do wody. Byliby utonęli, gdyby nie pomoc rybaków, obaj bowiem ministrowie pływac nie umieją. Jak na ministra marynarki, to trochę nawet śmieszne.

Kapelan żyda. Obrany świeżo lord-major Londynu jest izraelita. Sir Markus Samuel, który dotychczas pełnił funkcje Aldermanna w City, w dniu 9 listopada obejmuje nową godność i stosownie do tradycji musi mieć kapelana. Otóż dzienniki miejscowe donoszą, że przyszył lord major obrał na to stanowisko czcigodnego Jamesa Maru, wikarego kościoła św. Botholfa w City. Wszyscy na świecie już było, lecz kapelan chrześcijański, pełniący obowiązki religijne przy izraelitach — to rzecz zupełnie nowa. Ben Akiba przewraca się zapewne w grobie.

Ciekawy proces — porusza obecnie cały Nowy Jork. Główną rolę w procesie odgrywa słynna aktorka amerykańska Laura Biggar, która niedawno po śmierci znanego milionera, Henryka Bennetta wystąpiła przeciw spadkobiercom o wydanie spadku w wysokości kilku milionów — jej, jako prawnej żonie nieboszczyka. Na poparcie swego prawa, przedstawiła sądowi już stwierdzone przysięgi zeznania wrzekomych świadków i proces skłaniał się wyraźnie na jej korzyść. Onegdaj jednak strona przeciwna wniosła dokumentami stwierdzone dowody, iż skargą zaślubioną jest zupełnie innej osobie.

Mimo okazanej przez panią Biggar gotowości natychmiastowego zrzeczenia się wszelkich pretensji, adwokat rzeczywistych spadkobierców zażądał uwiezienia zarówno jej, jak i współżuków sprawy pod zarzutem krzywoprzysięstwa, czemu zebrany w sali sąd bezwzględnie zadość uczynił.

Trzy złote wesela. Francuska wioska Berrieu, w departamencie Finistère, była w tych dniach świadkiem rzadkiej uroczystości. Trzej bracia Guénerie obchodzili jednocześnie uroczystość złotego wesela. Bracia liczą 82, 73 i 70 lat, a małżonki ich 80, 73 i 70 lat. Przed półwiekiem wszystkie te trzy pary stanęły w jednym dniu u ołtarza. Działaj staruszkowie cieszą się jak najlepszym zdrowiem i brali żywy udział w uroczystości, na ich cześć urządzonej z wielką uroczystością.

Olbrzymi aerolit. Ciekawy opis spadnięcia aerolitu podaje baron M. Majdel w liście do „Now. Wr.”. Korzystając z dnia słonecznego i pomyślnego wiatru, wychylił się dnia 19 września o godzinie 11 popołudniu łódką żaglową z ujścia Zdanówki na zatokę Fińska. Płynąc wzdłuż brzegu wyspy Krestowskiej ku północy, usłyszeł ismy w powietrzu dziwny dźwięk, podobny do dalekiego, przeciągłego gwizdu parowca. Nie umiejąc sobie wytłomaczyć przyczyny tego dźwięku, zdziwiliśmy się tem bardziej, że gwizd ten niejąko ku nam się zbliżał. Oglądając się naokoło, nagle ujrzeliśmy nad morzem w stronie Kronstadu, jak na zupełnie błękitnym niebie ukazała się szeroka wstęga światła białawego, a przed nią kula ognista. Gwizd przeszedł w ryk, a wstęga owa, zniżając się ku morzu, skierowała się w naszą stronę. Prawie obumarliśmy z przerażenia. Mniej więcej o wiorstę od nas kula wpadła do morza i na tem miejscu wystrzelił w górę słup wody, otoczony klebami białej piany. Usłyszeliśmy plusnięcie. Wokół spadły małe kamienie, rozpryskując wodę. Według mego obliczenia, z wysokości fali, wnoszę, że aerolit miał dwa lub trzy sążnie kubiczne objętości.

Zawodowy małżonek. Niejaki Dankes, żydek z Odessy, wziął się na niewinni, ale jeszcze ciągle niezawodny sposób dostania pieniędzy przy pomocy żeniactwa. Nie mając tedy pieniędzy, pojechał przed paroma tygodniami do Warszawy. Tam poznał się z niejaką Friedmannową, dziewczecią dostatecznie urodziwą i zamożną. Kapatowy pogromca serc rozpoczął starania, zyskał wzajemność i wkrótce pociążył się ze swą wybraną dożgonnym węzłem, po uprzednim pobraniu poagu w gotówce i towarem. Dżgonność stoli nie była objęta programem jego działalności i D postanowił polozyć kres małżeńskiemu pożyciu. Zaproponował żonie podróż posłubną do Brześcia Litewskiego, gdzie, jak zapewniał, posadał warsztat ślusarski. Młoda żona chętnie na propozycję przystała. W Brześciu D pozostawił żonę, a sam pod jakimś pozorem ułotnił się na chwilę. Kobieta przeczekawszy kilka godzin, słusznie zauważyła, że

chwila nieobecności męża powinna się już skończyć. Poczęła go więc szukać, szukała całą dobę i nigdzie nie znalazła. Wówczas poczęła rozpaczając Placz jej wzbudził współzucie w kolejowej służbie. W ekspedycji bagażu stwierdzono, że D rzeczy swe wysłał do Odessy. Friedmanowa udała się w pogonę. W Odessie rozpoczęła poszukiwania, aż odnalazła męża. Okazało się jednak, że D posiada tutaj inną żonę. Powstało nieporozumienie. Dwie panie Dukierowe i ich wspólny mąż, zwrócili ogólną uwagę swą kłótnię. Policja aresztowała D., poczem okazało się, że D posiada jeszcze parę prawie zaślubionych małżonek, porzuconych przez niego na pastwę losu, w rozmaitych miastach i miasteczkach.

Stan pogody w Europie. (Sprawozdanie centralnej stacji meteorologicznej w Wiedniu). Dnia 10-go, godzina 7 rano notują: Haparanda +0.2, Uleaborg -5.0, Petersburg -5.0, Stockholm 2.7, Warszawa 6.1, Moskwa 1.5, Stornoway 8.3, Scilly 12.2, Isled'Avix 18.0, Paryż 4.0, Borkum 8.4, Keitum 5.0, Hamburg 8.0, Memel 4.2, Berlin 8.8, Monachium 3.9, Bregencja 3.2, Praga 8.0, Wiedeń 5.3, Budapest 8.1, Hermanstadt 8.7, Sarajewo 9.7, Lesina 14.1, Trjst 14.8, Florencja 14.8, Rzym 16.3, Neapol 19.0, Palermo 19.5. Rozciągające się onegdaj przez Węgry minimum ciśnienia powietrza oddało się na wschód, podczas gdy minimum zachodnie pogłębiło się, niezmieniając swego położenia. Na północy Austro-Węgier panuje pogoda chmurna, w innych częściach monarchji przeważnie pogodnie. Opady sygnalizują jeszcze tylko w Galicji i Bukowiny. Temperatura miejscami opadł. Prognoza zapowiada wy pogodzenie się; w dzień pogodnie, noc chłodne.

Jesień idzie, dziewczyno... Patrz, jak mgłami posiewa, Jak wyciąga dłoń siną, Jak odziera iść z drzewa... Patrz: już wichry rozpręda, Już z chmur kładzie nakład: Taka smutna zawięda, Taka szara i blade... Patrz — już wije wrzescionem, Snuje smutki i żale, Już pod słońkiem zamglonem Blyszczą rosy opal... Patrz, jak wszystko zamiera, Jak ptak leci wyrajem... Jak szarżyna zaciera To, co kwieciami i majem! Patrz: tumanem mgły płyną, Już się ścieją nad rzykiem... Jesień idzie dziewczyno, Ku nam idzie z usiśkiem! Idzie w duszę i przedzie Nic zadamy jak w krośnie... Hej! co będzie, to będzie, Sądymy dalej o wiosnie!

Z kraju.

Kossów. (Morderstwo). Do więzienia śledczego tutejszego sądu powiatowego przystawila onegdaj żandarmerja małżonkę Fedo-a i Marję Hryskulów, którzy w nocy z 25 na 26 z. m. zamordowali zięcia swego Hlaka Gordeja, włocianina z Kossowa starego. Obdukcja sądowo-lekarska, dokonana na zwłokach, wykazała złamanie pięciu żeber i pęknięcie czaszki, spowodowane trzykrotnym cięciem siekierą w głowę.

Mościska. (Smiertelny wypadek). Dziewięcioletnia córka tutejszego kramarza, Bajla Kupfer, bawiąc się onegdaj obok budynku szkoły ludowej mekniej, wywylała na znajdującą się przed budynkiem bramę. Nagle brama z powodu podgiccia słupów runęła i zabiła dziecko swoim ciężarem na miejscu.

Przemysł. (Gwałtowna kobieta). Zona wermistrza kolejowego Jabłotńskiego, pospaczawszy się ze swoim szwagrem kolejarzem Winnikiem, w złości chwyciła za siekacz kuchenny i ostrzem z całą siłą tegoż po twarzy pokaleczyła. Do ciężko ranego, z oszeponą twarzą, musiano wezwać natychmiast pomoc lekarską.

Sambor. (Pożar). Chłopiec, bawiący się zapalkami, wznicił w Łanowcach pożar, który zniszczył 18 zagrod włocianiskich, wyrządzając szkodę na przeszło 20 000 koron.

(Pożar). W Mistkowicach, wskutek nieostrożności obchodzącej się z ogniem, wybuchł pożar i zniszczył 21 zagrod włocianiskich, wraz z nagromadzonymi w nich zbiorami, wyrządzając szkodę na przeszło 40 000 koron.

Wadowice. (Kurs owocarski). Staraniem towarzystwa ogrodniczego w Wadowicach i zarządu głównego towarzystwa Kolek rolniczych we Lwowie, odbędzie się w Wadowicach w sali rady powiatowej w dniach od 15 do 18 b. m., bezpłatny praktyczny kurs przerobek owocowych.

Humorystyczny kalendarz Śmigusa na r. 1903, ozdobiony przeslicznymi kolorowymi ilustracjami i odznaczający się bogatą częścią literacką, oraz wyczerpującym i dokładnym działem informacyjnym, mogą nabywać prunumeratowie „Dziennika Polskiego” po wyjątkowo niższej cenie 35 ct (70 hal) wraz z przesyłką pocztową. Kieszonkowy kalendarzyk Śmigusa 10 ct (z przesyłką pocztową 12 ct).

Ważny lekarze uważają naturalną wodę gorzką ze źródła Franciszka Józefa jako jodny, przyjemny środek leczący, który w małych dach używany, dzieli skutecznie i pewnie. Na dziesięciu wystawach światowych odznaczona „Bitymi medalami. Wszędzie do nabycia.

Posiedzenie komitetu wykonawczego, wybranego przez komitet urządzający Wic narodowy, odbędzie się w poniedziałek dnia 13 b. m. o godzinie 6 wieczorem w Lwowie w sali posiedzeń magistratu.

Tow. polskiej młodzieży im. Jana Kilińskiego, urzędująca w niedzielę dnia 2 października b. r. w lokalu własnym przy ulicy Akademickiej l. 8 (parter), przystąpiła do amatorskiej Cankowice i degra; na ogólnie żądanie po raz drugi „Dziś się powiła”, dramat w 1 akcie i dwie jednoktówki: „Jeden z nas musi się ożenić” i „Dwóch głuchych”. Początek o godzinie 7 wieczorem. Po przedstawieniu t. noc. Za rozszczenia wydaje biuro Tow. w godzina h wieczornych.

Zmarli: W Przemysłu (nie w Kolomyi, jak mylił w numerze 464 „Dziennika” polono), zmarła w 53 roku życia s. p. Marja z Korzeniowskich Michalikowa, żona lekarza.

W Suszyczynie zmarł Hipolit Droszer, komisarz straży skarbowej z Mikulinicy.

W Wadowicach zmarła Marja z Suskich Malotowa, żona byłego inspektora straży pożarnej.

Notatki literackie i artystyczne.

Repertuar teatru miejskiego w Lwowie. Dzie w sobotę: „Jeden dzień”, sztuka w 3 aktach Adama Krzohowskiego. Jutro w niedzielę: popołudniu o godzinie 3 1/2, „Dramat Kaliny”, trzy akty proza, przez Zygmunta Kaweckiego. — Wieczorem o godzinie 7 1/2, „Świat

na opak”, fantastyčno-groteskowa operetka w 5 aktach K. Kapellera.

W poniedziałek: „Piękna z Nowego Jorku”, operetka w 3 aktach G. Kerera.

We wtorek: „Jeden dzień”, sztuka.

W środę: „Wesela”, dramat w 3 aktach Stanisława Wyspiańskiego.

We czwartek: po raz pierwszy, „Śpiący rycerz”, widowisko fantastyczne w 5 aktach z problemem przez Sydona Friedberga z muzyką Michała Świerzyńskiego. Nowa wielka wystawa.

W piątek: „Świat na opak”, operetka.

W sobotę: „Śpiący rycerz”, widowisko fantastyczne.

W niedzielę: popołudniu o godzinie 3 1/2, „Weronika”, operetka w 3 aktach A. Messner'a. — Wieczorem o godzinie 7 „Jeden dzień”, sztuka. W poniedziałek: „Śpiący rycerz”, widowisko fantastyczne.

Repertuar Filarmonji lwowskiej. Drugi koncert popularny, po cenach niezwykle niskich, od będzie się dziś w Filarmonji. Program, zawiera utwory orkiestralne Moniuszki, Mascagni'ego, Verdi'ego, Strauss'a i Grossmana, a nado inne kompozycje, w których popisywać się będą soliści. Ogromne powodzenie, jakim cieszył się pierwszy koncert popularny, przeniesie się niewątpliwie i na dzisiejszy.

W niedzielę, dnia 12 października: Siódmy wielki koncert filharmonijny, ze współdziałaniem słynnego tenora Bonci. Program: 1. I. Verdi: Uwertura z opery „Traviata”, odegra orkiestra; 2. Meyerbeer: Cavatina z opery „Hugenoci”, odśpiewa z tow. orkiestry Al Bonci; 3. Swendens: Rapsodia norweską nr. 2, odegra orkiestra. II. 1. Mozart: Symfonia G mol, odegra orkiestra; 2. a) David: „Lano alla nota”; b) D. vid: „Barcarola”; c) Amadei: „Storello”, odśpiewa z akompaniamentem fortepianu, Al. Bonci. III. 1. R. Wagner: Uwertura z opery „Tanhä ser”, odegra orkiestra; 2. Pucini: arja z opery „Cyganka”, odśpiewa Al. Bonci.

Nowe sztuki polskie. Dyrekcja teatrów rządowych w Warszawie zapowiada, iż w sezonie jesiennym wystawione zostaną: „Ostatnie spotkanie”, sztuka S. Kisielewskiego, autora „Karykatur”; „Dług honorowy”, komedia Zygmunta Przybylskiego; „I Lituanii”, wyborna opera Ponchielliego (której librett: wykrojone jest z „Konrada Wallenroda”) wznowioną zostanie obecnie na scenie „La Scala” w Medolanie.

Konkurs artystyczny. Magistrat wenecki ogłosił konkurs na wykonanie naj-lpszego modelu na medal złoty który udzielił będzie laureatom wysawy międzynarodowej w Wenecji w r. 1903. Medal powinien przedstawiać na odwrotnej stronie alegorię Wenecji i jej emblematy artystyczne z napisem: „La Exposition internationale d'arte della cita di Venezia 1903”. Każdy z współubeżających się, powinien przysłać dwa wizerunki medalu, wykonane w gipsie i wosku. Nagroda trwa tysiące lirów, data wysyłki 31 stycznia 1903 r. Adres o bliższe informacje: „Secretario, municipio di Venezia”. W konkursie mogą brać udział wszyscy artyści bez różnicy narodowości i miejsca zamieszkania.

Repertuar teatru krakowskiego. We wtorek: „Żołnierz królowi Madagaskaru”, S. Dobrzańskiego.

W środę: „Staroświeczyzna”, J. N. Kamińskiego.

We czwartek: „Szczęście”, A. Capus'a.

W sobotę: „Uroczysty wieczór na cześć M. Konopnickiej”: „Bociany”, A. Marka; „Miłosierdzie ludzkie”, A. Y. Y.

W niedzielę: „Kamionka”, Meilhac'a i Helevy'ego.

Izba sądowa.

Lwów 11 października. (Uprowadzenie 12-letniej dziewczyny).

Przed trybunałem sędziów przysięgłych odbywa się dziś rozprawa przeciw 16-letniej Anieli Bunc, recte Stefanji Helenie Dolińskiej i 16-letniej Marji Kolibezukównaj, dziewczętom niemoralnego prowadzenia się, karany już za kradzież, które prokuratora oskarża o to, że w dniu 6 czerwca b. r. we wsi Dąbrowicy, napotkana na pastwisku 12-letnią Julję Marnowską namówiły do udania się z niemi do Lwowa, gdzie ją nierządowi oddać zamierzały. Rodzice dziecka, po nagłym zniknięciu tegoż, poczęli czynić gorączkowe za niem poszukiwania, a przypuszczając, że dziecko do Lwowa uprowadzonym zostało, uwiadomili o zgubie policję lwowską.

Policja rozpoczęła natychmiast poszukiwania, dzisiejsze zaś oskarżone, widząc, że lada chwila cya ich odkryty zostanie, zrezygnowały ze sprzeczania dziecka, wyprowadziły je za rogatkę gródecką, daly jej tu 19 cent

